

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-14 ביוני, 2022, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

זכות שימוש בנכס שהתקבלה ללא תמורה - הטיפול החשבונאי (צורף לתיק הישיבה)

1. היו"ר מציין כי בישיבה הקודמת הפנה משתתף¹ את תשובת הלב לסעיפים הקיימים בתקינה האמריקאית בנושא. מוסיף כי החומר המעודכן נשלח לוועדה המקצועית. מוסיף כי צדיק עדכנה את המסמך בהתאם לתקינה האמריקאית. מבקש מצדיק להציג את המסמך.
2. צדיק מציינת כי כפי שציין היו"ר המסמך הותאם לתקינה האמריקאית בהתאם להחלטה בישיבה הקודמת ונוספו הגדרות מתקן חשבונאות מספר 40. מוסיפה כי התקינה האמריקאית קובעת שאם התורם לא מגדיר את תקופת השימוש אזי יש להכיר בהכנסות מתרומות ובהוצאות באותה תקופה לפי שווי הוגן. מציינת כי סעיף זה עונה לסוגיה שהעלה משתתף אחר בישיבה הקודמת לגבי מקרים שבהם התורם לא קובע את תקופת השימוש. מציינת כי הסעיף השני בתקינה האמריקאית מתייחס להבטחה בלתי מותנית (מוגדרת בתקן חשבונאות מספר 40 כהסכם ניתן לאכיפה משפטית) הנלווית למעשה להסכם חכירה שבו תשלומי החכירה הם נמוכים מתשלומי שכירות לפי שווי הוגן. מוסיפה כי בהתאם לתקינה האמריקאית, החכירה מטופלת כחכירה רגילה בהתאם לתנאיה ובנוסף יש לטפל בהבטחה הבלתי מותנית הנלווית להסכם החכירה לגבי ההפרש בין השווי ההוגן לבין תשלומי השכירות בפועל. מוסיפה כי ההבטחה הבלתי מותנית תוכר כתרומות לקבל כנגד נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה (מאחר שיש הגבלה לגבי עיתוי השימוש) ולאחר מכן בכל תקופה במהלך תקופת השימוש יש להכיר בהוצאות (כנגד תרומות לקבל) ובהכנסות (כנגד נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה) בנוסף לתשלומי השכירות בפועל. מוסיפה כי במסמך קיימת התייחסות למצב ביניים וזאת בהתאם למדריכים שהתקבלו מהמשתתף אשר מהווים פרשנות לתקן האמריקאי. מציינת כי מדובר על מצבים שבהם יש הבטחה בלתי מותנית לשימוש בנכס למשך מספר שנים. מוסיפה כי הטיפול זהה להבטחה בלתי מותנית שצמודה להסכם חכירה. מדגישה כי מדובר על הבטחה בלתי מותנית כלומר הסכם הניתן לאכיפה משפטית. בדעה כי במרבית המקרים אין כלל הסכם הניתן לאכיפה משפטית ולכן יוכרו הכנסות והוצאות באופן שוטף. מציינת כי הסעיפים הרלוונטיים באנגלית צורפו.
3. חבר ועדה² בדעה כי יש להבהיר שמדובר על זכות שימוש בפריט רכוש קבוע בניגוד לזכות שימוש בנכס בלתי מוחשי. מציין כי גם בתקינה האמריקאית מדובר על long-lived assets. מוסיף כי במרבית המקרים זכות השימוש ניתנת לפריט רכוש קבוע. **מוסכם על הנוכחים.**

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

4. חבר הוועדה מציין כי בפסקה הראשונה בעמדת הוועדה המקצועית מצוין כי "זכות שימוש בנכס מהווה נכס שהתקבל ללא תמורה ולא..." בדעה כי המשפט אינו מדויק ויש לחדד כי הכוונה היא רק לזכות שימוש בנכס שהתקבלה ללא תמורה. **מוסכם על הנוכחים.**
5. חבר הוועדה מציין כי המקרה הראשון הוא זכות שימוש בנכס שניתנה למלכ"ר ללא קביעת תקופה מוגדרת של שימוש. מוסיף כי בתקינה האמריקאית או בפרשנויות קיימת התייחסות לכך שמדובר על זמן קצר או על זכות שימוש שניתנת חודש בחודשו. מציין כי אין הכוונה לזכות שימוש שאינה מוגדרת כתוצאה מאופציות הארכה. מציע להוסיף דוגמה בסוגריים – זכות שימוש שניתנת חודש בחודשו או זכות שימוש שניתנת לביטול על ידי בעל הנכס בכל רגע נתון. **מוסכם על הנוכחים.**
6. חבר הוועדה מציין כי חסרה דוגמה מספרית ליישום. המשתתף מציין כי קיימת דוגמה מספרית והיתה התלבטות אם לכלול אותה במסמך. חבר הוועדה בדעה כי הוספת הדוגמה תסייע בהבהרת הטיפול החשבונאי.
7. צדיק מציינת כי יש להימנע מהגדרה מצמצמת מידי של "ללא קביעת תקופה מוגדרת" על מנת שכל זכות שימוש שהתקבלה ללא תמורה תטופל כמצב א או כמצב ב.
8. חבר הוועדה מסכים ומציע להביא דוגמה רק על מנת להבהיר את כוונת הקביעה (זכות שימוש המתחדשת חודש בחודשו או מצב שבו בעל הנכס יכול להודיע בכל עת על הפסקת השימוש). צדיק מסכימה.
9. חבר הוועדה והמשתתף מציינים כי ישלחו לצדיק את הדוגמאות.
10. חבר הוועדה מציין כי בהתייחסות להבטחה בלתי מותנית למספר מוגדר של תקופות לא ברור מהו מועד ההכרה בהכנסות מתרומות. מוסיף כי לא ברור אם הפריסה היא בקו ישר או הפרדה של רכיב המימון. מציין כי קיימות דוגמאות שבהן ההכרה מתרומה בערך נוכחי היא חד פעמית ולאחר מכן מוכרת הכנסה כתוצאה מחלוף הזמן.
11. המשתתף מציין כי ערך הזמן נזקף כנגד תרומות לקבל ולאחר מכן מבוצע שחרור של ההכנסות בקו ישר. חבר הוועדה מציין כי בהתאם לסעיף, התרומות לקבל והנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה גדלים כתוצאה מחלוף הזמן ולכן לא ברור שהפריסה של ההכנסות היא בקו ישר.
12. צדיק מציינת כי במועד ההכרה לראשונה מוכרות תרומות לקבל כנגד נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בערך הנוכחי של תשלומי השכירות. מוסיפה כי בכל תקופה מוכר גידול

---

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

כתוצאה מחלוף הזמן בתרומות לקבל כנגד נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה. מציינת כי בכל תקופה יוכרו הוצאות שכירות כנגד תרומות לקבל והכנסות מתרומות כנגד נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה ואם תשלומי השכירות בתנאי שוק שווים ההכנסות מתרומות והוצאות השכירות יוכרו בסכומים שווים בכל תקופה. מסכימה עם חבר הוועדה שדוגמה תבהיר את הטיפול.

13. צדיק מבקשת מהמשתתף לשתף את הדוגמה מתוך המדריך.
14. המשתתף מציג את הדוגמה ומציין שבכל תקופה יש גידול כתוצאה מחלוף הזמן בתרומות לקבל ובנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה וניתן לראות שבכל תקופה הוצאות השכירות והכנסות מתרומות הן בסך 30,000 ש"ח, בהינתן שדמי השכירות בתנאי שוק הם קבועים.
15. חבר ועדה אחר מציע לכלול שתי דוגמאות במסגרת המסמך – אחת שבה שדמי השכירות בתנאי שוק הם קבועים ושנייה שבה דמי השכירות בתנאי שוק עולים על מנת להמחיש את התנאים.
16. משתתף נוסף שואל אם לא ניתן לפשט ולהכיר בסכום הנומינלי כלומר לא לחשב ערך נוכחי ולפרוס בקו ישר משיקולי עלות תועלת, מאחר שלא מדובר על תקופות ארוכות.
17. חבר הוועדה מציין כי המשמעות היא שבמועד ההכרה לראשונה לא יוכרו תרומות לקבל לפי שווי הוגן. צדיק מציינת כי אמירה כזו תסתור את תקן חשבונאות מספר 40 ואת הדוגמאות. מוסיפה כי בכל מקרה יש להפעיל שיקול דעת לגבי מהותיות.
18. המשתתף האחר מציע להכיר לראשונה בערך הנוכחי, אך לא להתייחס לחלוף הזמן. מוסיף כי אם היתה מבוצעת עסקת חכירה, לפי IAS 17 הנכס יוכר לפי ערך נוכחי ובנכס לא ניתן ביטוי לחלוף הזמן.
19. חבר הוועדה משיב כי המשמעות היא התעלמות מהתרומה של ויתור על ריבית.
20. חבר ועדה נוסף מסכים עם המשתתף האחר, ומציין כי הגישה המוצגת בדוגמה היא גישה אפשרית אך לא גישה מחייבת זאת בדומה לגישה הקיימת לגבי צבירת ריבית על מקדמות. מוסיף כי בעסקה מקבילה אם היתה מתקבלת תרומה במזומן והיתה עסקת חכירה לגבי אותו נכס, לא היה נצבר מימון בגין התשלום מראש. בדעה שאין לחייב זקיפה רעיונית של מימון בתרומות של זכויות שימוש.
21. חבר הוועדה מציין כי יוצר עיוות לעומת המצב השלישי המוצג במסמך שבו המלכ"ר מתקשר בעסקת חכירה בסכומים הנמוכים מתשלומי שכירות בתנאי שוק. מוסיף כי במצב השלישי כהשלמה לעסקת החכירה מוכרות תרומות לקבל בגובה הערך הנוכחי של ההפרש.

22. חבר הוועדה הנוסף משיב כי העיקרון הכלכלי והעיוות שנוצר ברור, אך גם בעסקת חכירה שמחצית מדמי השכירות שולמו מראש ומחציתם משולמים באופן שוטף, אין צבירת מימון לגבי החלק ששולם מראש. מסכים כי מבחינה עקרונית נכון יותר לבצע היוון ולהתייחס לחלוף הזמן.
23. חבר הוועדה מציין כי תרומה של זכות שימוש אינה זהה לתרומה של הנכס עצמו.
24. המשתתף הנוסף מסכים עם חבר הוועדה הנוסף ומציין כי אם התקבל 90,000 ש"ח במזומן כתרומה ולאחר מכן שולם אותו סכום עבור זכות השימוש, אין התייחסות לחלוף הזמן. בדעה כי מטרת המסמך היא לטפל בתרומת זכות השימוש בנכס.
25. חבר הוועדה מציין כי ייתכן שמרכיב הזמן הוא מהותי בעסקאות ארוכות טווח.
26. צדיק בדעה כי במרבית המקרים לא קיים הסכם ולכן הטיפול יהיה בהתאם למצב הראשון (הכנסות והוצאות בכל תקופה) או בהתאם למצב השלישי (דמי שכירות נמוכים מדמי שכירות בתנאי שוק). מציעה שהדוגמה תתייחס להכרה בסכומים הנומינליים, כלומר הכרה בתרומות לקבל ובנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בסכום של 90,000 ש"ח (הפחתה בקו ישר) ותוסף הערה שבמקרים שבהם ההשפעה של ערך הזמן היא מהותית יש להביאו בחשבון (או להוסיף דוגמה ממחישה אך ערך הזמן יובא בחשבון). היו"ר תומך בהצעת צדיק ובדעה שההערה היא מספקת.
27. חבר הוועדה מציע שהדוגמה המתוייחסת לזכות שימוש למשך שלוש שנים תתייחס לטיפול בערך הזמן ותוסף הערה שאם ערך הזמן אינו מהותי, אין צורך להביאו בחשבון בדומה להקלה המוצעת בתקן ההכנסות. בדעה כי לא תהיה סתירה עם תקן חשבונאות מספר 40. חבר הוועדה האחר מסכים עם חבר הוועדה. בדעה כי מבחינה פרקטית, דוגמה כזו תסייע יותר למשתמשים.
28. המשתתף מסכים ומציין כי דוגמה כזו תתאים גם לטיפול במצב השלישי.
29. חבר הוועדה הנוסף מציין כי עקרונית עולה מדוגמה כזו דרישה ממלכ"רים להציג מימון רעיוני על אף שלא קיימת דרישה כזו מחברות פרטיות. בדעה כי לא נכון לחייב דווקא מלכ"רים. מציין כי בעסקה שבה התורם היה תורם במזומן והמלכ"ר היה משלם את אותו סכום עבור זכות השימוש ל-4 שנים, לא היה מובא בחשבון מימון רעיוני.
30. חבר הוועדה מציין כי מדובר על תרומה של ערך הזמן שלא תשתקף בדוחות הכספיים. חבר הוועדה הנוסף משיב כי בכל מקדמה יש מרכיב של ערך הזמן.

31. חבר הוועדה מציין כי בתקן ההכנסות החדש יידרש שיקוף ערך הזמן כאשר הוא משמעותי.
חבר הוועדה הנוסף מציין כי מדובר בצד המוכר ולא הרוכש.
32. חבר הוועדה מציין כי גם בהלוואה ללא ריבית, היה צורך לגלם את ההטבה של הריבית.
בדעה שכאשר מדובר על תקופה ארוכה של 10 שנים מדובר על הכנסה משמעותית שלא
תקבל ביטוי אם ימדד בסכומים נומינליים. מוסיף כי טיפול זה הוא בהתאם לתקינה
האמריקאית.
33. המשתתף האחר מציין כי כאשר קיימת הבטחה בלתי מותנית התרומה התקבלה בנקודת
זמן ולא לאורך זמן בערך הנוכחי של תשלומי השכירות בתנאי שוק. חבר הוועדה משיב כי
ההכרה בתרומה אינה בנקודת זמן אלא לאורך זמן ולכן אם לא ישתקף חלוף הזמן יוצר
חוסר התאמה בין ההכרה לבין המדידה.
34. היו"ר בדעה שיש להדגיש את ההחרגה ולהבהיר שבמרבית המקרים לא יידרש לשקף את
ערך הזמן ורק כאשר מדובר על תקופה ארוכה והשפעת ערך הזמן של הכסף היא מהותית יש
להביאה בחשבון.
35. חבר ועדה רביעי בדעה שיש לשקול מהו המסר שהוועדה המקצועית מעוניינת להעביר ואם
אכן במרבית המקרים לא יהיה צורך לשקף את ערך הזמן של הכסף עדיף להציג את הדוגמה
מבלי להתחשב בערך הזמן של הכסף ושההערה תהיה לגבי המקרים שיידרש לשקף את ערך
הזמן של הכסף.
36. **היו"ר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר ועדה חמישי תומכים בהצעת צדיק
וחבר הוועדה וחבר הוועדה האחר תומכים בהצעת חבר הוועדה.**
37. חבר הוועדה מציין כי עשוי להיות חוסר בהירות לגבי עיתוי ההכרה מאחר שמצוטט הסעיף
לפיו ההכרה בנכס שהתקבל ללא תמורה היא בשווי הוגן במועד קבלת הנכס. בדעה כי יש
להדגיש כי עיתוי ההכרה הוא בדומה לכל הבטחה בלתי מותנית אחרת. צדיק מציינת כי
קיימת הפניה לסעיף 62 המתייחס לעיתוי ההכרה בהבטחה בלתי מותנית. חבר הוועדה
מבקש להדגיש זאת לאור פער הזמן שעשוי להיות בין מועד קבלת ההבטחה לבין מועד
קבלת זכות השימוש. צדיק מסכימה.
38. חבר הוועדה מציין כי בתקן האמריקאי נקבע כי השווי ההוגן של זכות השימוש לא יעלה על
השווי ההוגן של נכס הבסיס. שואל אם אין לכלול זאת במסמך. היו"ר בדעה שלא מדובר על
מצב סביר. מציע לא להתייחס. חבר הוועדה מסכים.
39. חבר הוועדה מציין כי במצב השלישי יש להתאים את הנוסח המתייחס לערך הנוכחי של
ההפרש בין תשלומי השכירות בתנאי שווי הוגן לבין הסכומים שנקבעו. צדיק מסכימה.

40. היו"ר מציע שצדיק תכין את המסמך בהתאם להחלטות שהתקבלו וכי המסמך יובא לאישור בישיבה הבאה. מודה למשתתף על הסיוע בהכנת המסמך, לחבר הוועדה על הערותיו ולצדיק על הכנת המסמך. מציין כי לאחר האישור יפורסם באתר האינטרנט של המוסד לתקינה תחת נושאים שנדונו בוועדה המקצועית.

עקרונות לתקן מכשירים פיננסיים

41. היו"ר מבקש מצדיק להמשיך את הדיון בעקרונות לתקן מכשירים פיננסיים.

42. צדיק מציינת כי בישיבה האחרונה התקבלה החלטה לבסס את התקן על ה-IFRS for SME. מוסיפה כי הדיון התמקד בהכרה ומדידה לראשונה וכי בעקבות הדיון נשלחה לקראת הישיבה השוואה בין 9 IFRS לבין ה-IFRS for SME כדי להמחיש שה-IFRS for SME מבוסס בעיקרו על 9 IFRS כאשר ניתנו מספר הקלות. מפרטת את ההקלות העיקריות ב-IFRS for SME:

- א. הסיווג מבוסס רק על המאפיינים של תזרימי המזומנים ולא על המודל העסקי.
- ב. במדידה לראשונה אם מדובר על מכשיר פיננסי בסיסי הוא ימדד במחיר העסקה ואם הוא מהווה עסקת מימון הוא ימדד בערך הנוכחי וזאת לעומת מדידה בשווי הוגן לפי IFRS 9.
- ג. אין מדידה בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.
- ד. אין אפשרות לייעד לשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
- ה. לגבי המדידה של מכשירים הוניים קיימת הקלה שאם המניות לא נסחרות בשוק ציבורי ולא ניתן לקבוע בדרך אחרת את השווי ההוגן שלהם באופן מהימן הם יימדדו בעלות בניכוי ירידת ערך.

43. צדיק מוסיפה כי המסמך שנשלח כולל גם ציטוטים מתוך המודולים שפרסם ה Staff לגבי ההבחנה בין מכשיר פיננסי בסיסי לבין מכשיר פיננסי מורכב ולגבי השוואה ל-IFRS 9. מציינת כי טרם בוצעה השוואה לפרקים בתקן האנגלי FRC 102 (אשר מאפשר ייעוד לשווי הוגן דרך רווח או הפסד).

44. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת נדונו הכרה ומדידה לראשונה.

מדידה עוקבת – נכסים פיננסיים

45. צדיק מציינת כי תקן דיווח כספי בינלאומי 9 דורש מדידה של מכשיר הוני לפי שווי הוגן דרך רווח או הפסד אלא אם כן יועד למדידה לפי שווי הוגן דרך רווח כולל אחר ודורש מדידה של מכשיר חוב לפי עלות מופחתת בניכוי ירידת ערך אם מתקיימים תנאי SPPI+מודל עסקי של גביית תזרימי מזומנים, לפי שווי הוגן דרך רווח כולל אחר אם מתקיימים תנאי SPPI+מודל עסקי של גביית תזרימי מזומנים ומכירה וכל השקעה אחרת נמדדת בשווי הוגן דרך רווח או

הפסד. מוסיפה כי לפי IFRS for SME מכשיר חוב בסיסי נמדד לפי עלות מופחתת בניכוי ירידת ערך, מחויבות לקבלת הלוואה נמדדת בעלות בניכוי ירידת ערך והשקעות במניות בכורה שאינן ניתנות להמרה והשקעות במניות רגילות ובמניות בכורה שאינן בנות מכר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, אלא אם כן המניות אינן נסחרות ולא ניתן לקבוע בדרך אחרת את שוויין ההוגן באופן מהימן (במקרה כזה ימדדו בעלות בניכוי ירידת ערך). מוסיפה כי כל מכשיר פיננסי מורכב ימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, אלא אם כן לא ניתן לקבוע את שווי ההוגן באופן מהימן ללא עלות או מאמץ מופרזים ובמקרה כזה ימדד בעלות. מציינת כי מוצע לאמץ את הוראות המדידה העוקבת לנכסים פיננסיים של ה-IFRS for SME.

46. חבר הוועדה החמישי מציין כי לפני קבלת החלטה סופית כדאי לראות את ההשוואה ל 102 FRC ולבחון אילו התאמות בוצעו. מוסיף כי גם באוסטרליה נבחן ה-102 FRC.

47. היו"ר משיב כי תוכן השוואה ל-102 FRC וכי מדובר על החלטות טנטטיביות.

מדידה עוקבת – התחייבויות פיננסיות

48. צדיק מציינת כי קיימים שני הבדלים – מכשירי חוב בסיסיים נמדדים לפי עלות מופחתת ומכשירי חוב מורכבים נמדדים לפי שווי הוגן, אלא אם כן לא ניתן לקבוע את שווי ההוגן ללא עלות או מאמץ מופרזים.

49. חבר הוועדה שואל אם קיימת הגדרה ב-IFRS for SME לעלות או מאמץ מופרזים. צדיק משיבה כי לא חושבת שקיימת הגדרה אך יש פסקה שמבהירה את הכוונה. מציינת כי תשלב את הפסקה במסגרת ההצעה לתקן.

50. היו"ר שואל מהן התחייבויות המוחזקות למסחר. משתתף רביעי משיב כי מכירות בחסר יוצרות התחייבות המוחזקת למסחר.

מודל ירידת ערך

51. צדיק מציינת כי מודל ירידת ערך ב-IFRS 9 הוא מודל הפסדי אשראי צפויים וב-IFRS for SME הוא מודל הפסדי אשראי שהתהוו. מוסיפה כי ה-IASB קיבל החלטה בפברואר 2022 להשאיר מודל זה לגבי חייבים ונכסי חוזה ולגבי השקעות במכשירים הוניים שנמדדים בעלות, אך להציע מודל של הפסדי אשראי צפויים לגבי יתר הנכסים הפיננסיים שנמדדים בעלות מופחתת. שואלת מה עמדת הנוכחים לגבי מודל ירידת ערך המתאים בתקינה הישראלית תוך הבאה בחשבון של ציבור המשתמשים בתקינה הישראלית.

52. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי לחברות הפרטיות שמעמידות הלוואות לזמן ארוך ואינן חברות מימון, מודל הפסדי אשראי צפויים הוא מודל מכביד. מוסיף כי מרבית חברות המימון ממילא מדווחות לפי IFRS.

53. חבר הוועדה החמישי מציין כי גם בחברות פרטיות שאינן חברות מימון יש הרבה הלוואות לצדדים קשורים – חברות בקבוצה וצדדים קשורים אחרים.
54. חבר הוועדה הנוסף בדעה שיש לדרוש את מודל הפסדי אשראי שהתהוו לגבי כלל הנכסים הפיננסיים.
55. חבר הוועדה החמישי מציין כי הבעיה היא בחברה פיננסית שעדיין אינה ציבורית. חבר הוועדה הנוסף משיב כי סביר שבעלי החוב ובעלי המניות ידרשו דיווח לפי IFRS בחברה כזו. המשתתף הרביעי מסכים עם חבר הוועדה הנוסף. מוסיף כי קיים קושי להגדיר חברה פיננסית לדוגמה חברה בקבוצה שמספקת מימון לחברות הקבוצה.
56. המשתתף הרביעי מציין כי במודל המדידה לפי עלות בניכוי ירידת ערך יש להחריג ישויות השקעה בתקן חשבונאות מספר 37. שואל אם הייתה התייחסות בתקן חשבונאות מספר 37 למדידת השקעות בדרך של הלוואות. בדעה כי ישות השקעה המיישמת תקינה ישראלית צריכה למדוד גם השקעות בדרך של הלוואות בעלים בשווי הוגן.
57. צדיק מציינת כי למיטב זיכרונה תקן חשבונאות מספר 37 אינו עוסק בהשקעות בהלוואות, אלא רק בהשקעות בניירות ערך שאינם מקנים השפעה מהותית, אשר מקנים השפעה מהותית ואשר מקנים שליטה. צדיק מציינת כי ניתן לשלב במסגרת ההצעה לתקן את הדרישה למדידה בשווי הוגן.
58. חבר הוועדה החמישי מציין כי בדוגמאות בתקן חשבונאות מספר 37 יש השקעה במכשירי חוב.
59. המשתתף הרביעי שואל אם בהתאם ל-IFRS for SME המדידה של הלוואה הניתנת להמרה תהיה לפי עלות או שווי הוגן. המשתתף האחר מציין כי מדובר על מכשיר פיננסי מורכב לפי ה-IFRS for SME ולפיכך ימדד בשווי הוגן.
60. המשתתף הרביעי מציין כי לא ברור איך השקעה במניות תמדד בעלות ואילו הלוואה הניתנת להמרה תמדד בשווי הוגן. חבר הוועדה החמישי משיב כי בהתאם ל-IFRS for SME כל מכשיר פיננסי הכולל נגזר משובץ נמדד במלואו בשווי הוגן על מנת שלא תידרש הפרדה. המשתתף הרביעי משיב כי המודל לא עקבי מאחר שהשקעה במניות תימדד בעלות ואילו השקעה בהלוואה הניתנת להמרה תימדד בשווי הוגן.
61. חבר הוועדה האחר מציין כי במודל של ה-Staff יש התייחסות לכך שכאשר יש אפשרות שהמשקיע יאבד את הקרן או את הריבית יש למדוד את ההשקעה בשווי הוגן.

62. חבר הוועדה הנוסף מציין כי קיימת שאלת יישום עקרונית מאחר שההגדרות ב-IFRS for SME דומות להגדרות ב-IFRS 9, אך לא קיימים הנספחים וההרחבות בדומה ל-IFRS 9. מציין כי יהיה צורך לשקול אם להחיל את כל ההרחבות והפרשנויות הקיימות ב-IFRS 9 גם ב-IFRS for SME. מציין כי יישום מודל כזה עשוי להכביד על החברות הפרטיות. חבר הוועדה האחר מסכים.
63. חבר הוועדה החמישי מציין כי בסעיף 11.9(ד) נקבע במפורש שהלוואה הניתנת להמרה תימדד בשווי הוגן מאחר שלא מדובר על מכשיר פיננסי בסיסי.
64. חבר הוועדה הנוסף מציין כי השקעה באג"ח המיר למניות חברה פרטית ימדד בשווי הוגן ואילו השקעה במניות של אותה חברה פרטית – אם לא ניתן לקבוע את השווי ההוגן ללא עלות או מאמץ מופרזים – תימדד בעלות.
65. צדיק מציינת כי גם לגבי האג"ח ההמיר יש את ההקלה במקרים שבהם לא ניתן לקבוע שווי הוגן ללא עלות או מאמץ מופרזים. מוסיפה כי ככל הנראה הסיבה לכך היא לא לדרוש הפרדה של נגזרים משובצים ולכן נדרשת מדידה בשווי הוגן של כל המכשיר הכולל את הנגזר המשובץ.
66. היו"ר שואל אם הכוונה היא לקבוע הקלה נוספת מעבר ל-IFRS for SME. חבר הוועדה הנוסף מציין כי יש לדון בכך מאחר שמדובר בשינוי לעומת הפרקטיקה הקיימת (לא נמדד בשווי הוגן), אך יש לכך הצדקה שהשקעה במכשירים מורכבים יותר תימדד בשווי הוגן. מציין כי בהעדר תקן ישראלי בנושא מכשירים פיננסיים, מכשירים אלה נמדדים בעלות (בהקשה מג"ד 33).
67. היו"ר מציין כי נקיים דיון בנושא בהמשך.
68. המשתתף הרביעי מציין כי מדובר לא רק על הלוואה הניתנת להמרה אלא גם על השקעה באופציות, לדוגמה.
69. חבר הוועדה החמישי מציין כי בתקן חשבונאות מספר 22 בסעיפים 102-104 יחד עם ביטול ג"ד 48 ו-53, יש התייחסות לטיפול החשבונאי מצד המשקיע בהשקעה באג"ח להמרה והשקעה באופציות של חברה כלולה או חברה בת בדוחות הכספיים סולו. מוסיף כי בהתאם לסעיפים אלה השקעה באג"ח המיר תפוצל בין הרכיב ההוני לרכיב ההתחייבותי בדומה להפרדה המבוצעת אצל החברה המנפיקה. מציין כי יידרש תיקון גם לסעיפים אלה.
70. צדיק מציעה להכין רשימה של מכשירים פיננסיים נפוצים בחברות פרטיות בינוניות ולבחון את הטיפול החשבונאי בהתאם ל-IFRS for SME ובהתאם להחליט אם נדרשת סטייה מהוראות ה-IFRS for SME.

71. המשתתף הרביעי מציע לקיים דיון לגבי אופן המדידה של השקעה במניות. צדיק משיבה כי בהתאם ל-IFRS for SME אם המניות נסחרות, יש למדוד את ההשקעה בשווי הוגן לפי מחיר מצוטט ואם המניות אינן נסחרות גם יש למדוד בשווי הוגן, אלא אם כן לא ניתן לקבוע את השווי ההוגן ללא עלות או מאמץ מופרזים ובמקרה כזה ההשקעה תימדד בעלות בניכוי ירידת ערך.

72. המשתתף הרביעי מציין כי בחברות start up נפוץ מצב שבו מבוצעות הנפקות מניות בסבבים, אך הזכויות הנלוות למניות אינן זהות. מציין כי יש שאלות פרקטיות לגבי מתי מדובר על מאמץ סביר ומתי מדובר על מאמץ מופרז. היו"ר מציין כי מדובר על שיקול דעת ולא ניתן יהיה לקבוע קריטריונים חד משמעיים.

73. חבר הוועדה הנוסף מציין כי קיימות פרשנויות לגבי המונח "עלות או מאמץ מופרזים". צדיק מבקשת שחבר הוועדה הנוסף ישלח לה פרשנויות אלה.

74. **צדיק מציינת כי חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה החמישי והיו"ר תומכים במודל ירידת ערך המבוסס על הפסדי אשראי שהתהוו. חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הרביעי, תומכים גם הם במודל זה.**

גריעת נכסים פיננסיים

75. צדיק מציינת כי בעמוד 9 למסמך מפורטות הדרישות של ה-IFRS for SME:
- מתייחס רק לגריעה של נכס פיננסי במלואו (בניגוד ל-IFRS 9 המתייחס גם לגריעה של חלק מנכס פיננסי).
  - אינו מתייחס למצבים שבהם הישות מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבל את תזרימי המזומנים אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם את תזרימי מזומנים אלה
  - אינו מתייחס לזכויות ומחויבויות כלשהן שנוצרו או שנתרו בידי הישות בהעברה של באופן מהותי כל הסיכונים וההטבות הנובעים מהבעלות.
  - אינו מתייחס למצב שבו השליטה נותרה בידי הישות ויש להכיר בנכס פיננסי בהתאם למידת המעורבות הנמשכת.

76. צדיק שואלת אם לדעת הנוכחים יש צורך בהתייחסות רחבה יותר מאשר ההתייחסות ב-IFRS for SME.

77. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בחברות פרטיות מתבצעות לעיתים עסקאות פקטורינג, אשר כיום מטופלות בהתאם למודל של IFRS 9 (שהוא גם המודל של IAS 39). מוסיף כי בעסקאות פשוטות התוצאה היא גריעה מלאה ובעסקאות מורכבות יותר שתוצאתן גריעה חלקית, המודל של IFRS 9 הוא מודל מתאים שאינו מורכב יתר על המידה.

78. חבר הוועדה מסכים עם חבר הוועדה הנוסף שנפוץ יותר עסקאות פקטורינג פשוטות שתוצאתן גריעה מלאה של הנכס. מוסיף כי בפרקטיקה נתקלה בחברות פרטיות המיישמות את התקינה האמריקאית ונשענות על קריטריונים שונים וביניהם true sale המבוסס על חוות דעת משפטית. המשתתף הרביעי מסכים ומציין כי מדובר על מודל אחר.
79. היו"ר שואל אם חבר הוועדה מציע לאמץ את התקינה האמריקאית בנושא זה. חבר הוועדה מציין כי יש לשקול זאת מאחר שמדובר על מודל פשוט יותר ליישום.
80. המשתתף מציין כי נתקל ביישום FAS 166-167 ובתקנים האמריקאים שקדמו להם. מזכיר שיצא נייר עמדה של המוסד לתקינה שהתייחס לתקינה האמריקאית האמורה. היו"ר מציין כי על מנת לאפשר גריעה בעסקאות איגוח הוכן נייר העמדה של המוסד לתקינה.
81. המשתתף הרביעי מציין כי פורסם גם מסמך של רשות ניירות ערך בנושא איגוח בהתאם לתקינה הישראלית.
82. היו"ר מציין כי הייתה ועדה משותפת של רשות ניירות ערך, המוסד לתקינה וגורמים אחרים לגבי איגוח והמסמכים האלה פורסמו כחלק מעבודת הוועדה המשותפת.
83. המשתתף הרביעי מציין כי המסמך אליו התייחס הוא פנייה מקדמית של חברה מסוימת שביצעה עסקת פקטורינג והיתה התייחסות לגבי המעורבות הנמשכת. בדעה כי יהיה מוזר לשלב תקינה אמריקאית בתקן ישראלי המבוסס על IFRS for SME. היו"ר משיב כי שילוב של התקינה האמריקאית קיים גם בתקן בנושא מענקים ממשלתיים. צדיק מציינת כי גם בתקן הכנסות שולבו הוראות התקינה האמריקאית לגבי הכרה בהכנסה בגין חוזה שהסתיים.
84. חבר הוועדה החמישי מציין כי בפרקטיקה אכן יושם FAS 140 ועדיין מיושם בחלק מהחברות.
85. חבר הוועדה החמישי בדעה כי אין זה נאות לכלול מודל חלקי מ-IFRS for SME. בדעה כי ניתן לשלב את המודל של IFRS 9 במלואו.
86. המשתתף מציין כי המודל המוצע ב-IFRS for SME לא יספק מענה שלם לחברות הפרטיות.
87. חבר הוועדה החמישי מציין כי אי ההתייחסות למצבים שבהם הישות מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבל את תזרימי המזומנים אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם את תזרימי מזומנים אלה עשוי להיות בעייתי.
88. היו"ר מציע לאמץ את המודל IFRS 9 או את המודל של התקינה האמריקאית.

89. צדיק מציעה לאמץ את המודל של ה-IFRS for SME ולהפנות ל-IFRS 9 לגבי עסקאות מורכבות יותר. מציינת כי ה-IFRS for SME מאמץ את המודל בחלקו, כלומר אינו כולל התייחסות למצבים מסוימים. בדעה כי במצבים אלה ניתן יהיה להפנות ל-IFRS 9 על מנת ליישם את המודל המלא. מוסיפה כי מצב כזה לא יעמיס על התקן הישראלי.
90. חבר הוועדה מציין כי בצורה כזו לא תהיה הקלה. צדיק מסכימה, אך מציינת כי מדובר על פישוט של התקן אשר יתאים למרבית החברות הפרטיות ורק לצורך טיפול חשבונאי בעסקאות מורכבות תהיה הפנייה ל-IFRS 9.
91. חבר הוועדה הרביעי מציע לאמץ את ה-IFRS for SME ומציין כי מאחר שבתקן יש לקונה, החברות הפרטיות ימשיכו בפרקטיקה הקיימת לגבי נושאים שהתקן אינו מתייחס אליהם. חבר הוועדה מציין כי הפרקטיקה הקיימת סותרת את המודל של IFRS 9 ושל ה-IFRS for SME.
92. צדיק מציינת כי יש תחילה לקבל החלטה אם המודל לגריעה המתאים לחברות הפרטיות הוא המודל של IFRS 9 ו-IFRS for SME או המודל של התקינה האמריקאית.
93. היו"ר, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי מעדיפים את המודל של IFRS 9. חבר הוועדה החמישי בדעה שבמרבית המקרים הטיפול החשבונאי בעסקאות לפי IFRS 9 לא יהיה מורכב.
94. המשתתף הרביעי מוסיף כי בהתאם לפסק דין אגרקסקו, נדרשת חוות דעת משפטית אשר בוחנת סיכונים ותשואות ולפיכך במרבית המקרים התוצאה תהיה זהה.

גידור

95. צדיק מציינת כי ה-IFRS for SME נותן הקלות לעומת IAS 39.
96. חבר הוועדה החמישי מציין כי הסרת הדרישה לתיעוד מוזרה. מוסיף כי הסרת הדרישה לבחינת אפקטיביות מתמשכת תואמת את IFRS 9.
97. צדיק מציינת כי ב-IFRS for SME:

- אין דרישה לתיעוד מטרת ניהול סיכונים ואסטרטגיית הישות לביצוע הגידור
- אין דרישה לבחינת אפקטיביות מתמשכת ולכן אין דרישה שהאפקטיביות ניתנת למדידה באופן מהימן ואין דרישה לתיעוד האופן שבו תבחן אפקטיביות הגידור. הדרישה הקיימת היא שהישות חוזה שהמכשיר המגדר יהיה אפקטיבי ברמה גבוהה בקיזוז הסיכון המגודר המיועד.
- חשבונאות גידור מותרת רק לגבי הסיכונים הבאים (רשימה סגורה):

1. סיכון שיעור ריבית (קבועה או משתנה) של מכשיר חוב שנמדד בעלות מופחתת.
  2. סיכון שער חליפין או סיכון שיעור ריבית בהתקשרות איתנה או בעסקה חזויה שצפויה ברמה גבוהה.
  3. סיכון מחיר של סחורת יסוד (commodity) שהישות מחזיקה או סיכון מחיר בהתקשרות איתנה או בעסקה חזויה שצפויה ברמה גבוהה לרכוש או למכור סחורת יסוד.
  4. סיכון שער חליפין בהשקעה נטו בפעילות חוץ.
98. צדיק מציינת כי ב-IFRS for SME הרשימה של סיכונים שאותם ניתן לגדר היא רשימה סגורה. שואלת אם קיימים סיכונים נוספים שהם נפוצים בחברות פרטיות שיש להוסיף.
99. חבר הוועדה מציין כי סיכון כתוצאה מאינפלציה.
100. משתתף חמישי מסכים עם חבר הוועדה. חבר הוועדה החמישי מציין כי יש להתייחס לסיכון כתוצאה מכל מדד מחירים מאחר שלעיתים מבוצע גידור גם על מדד תשומות הבנייה.
101. המשתתף מציין כי גידור השקעה נטו בפעילות חוץ נמצא בתקינה הישראלית בתקן חשבונאות מספר 13 ויש לשקול אם להעבירו לתקן מכשירים פיננסיים.
102. חבר הוועדה מציין כי קיימת הגבלה על מכשירים מגדרים ולכאורה לא ניתן לגדר באמצעות הלוואה קיימת מאחר שלא ניתן לגדר באמצעות התחייבות לא נגזרת.
103. המשתתף החמישי מציין כי המשמעות היא שלא ניתן לגדר כלל סיכון מטבע חוץ באמצעות נכס או התחייבות לא נגזרים וזה מצב מוזר. מוסיף כי אין התייחסות לגידור באמצעות 2 מכשירים, אך השאלה אם הדבר מונע חשבונאות גידור במצב כזה. צדיק בדעה שאין מניעה.
104. חבר הוועדה שואל אם ניתן לגדר באמצעות אופציות, מאחר שלא מופיע ברשימת המכשירים. צדיק מציינת כי תבחן את התקן.
105. המשתתף מציין כי נושא נוסף הוא גריעה של התחייבויות פיננסיות כאשר ה-IFRS for SME אינו מתייחס לגריעה חלקית.
106. היו"ר נועל את הישיבה.